

**DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

DİN ÖĞRETİMİNDE DAYANIKLI SINIFLAR HAREKETİ PROJESİ

- ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE EĞİTİM PROJESİ-

ARAŞTIRMA-GELİŞTİRME VE PROJELER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara-2023

Projenin Adı

Din Öğretiminde Dayanıklı Sınıflar Hareketi

Proje Paydaşları

“Din Öğretiminde Dayanıklı Sınıflar Hareketi Projesi” Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğü koordinesinde, Prof. Dr. Mualla Selçuk yürütücülüğünde ve Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü iş birliğinde yürütülmektedir.

Projenin Uygulama Alanı

Projenin öncelikli uygulama alanı yeri 6 Şubat 2023'te depremden etkilenen öğretmenlerimizi kapsamaktadır. Bu bağlamdaki eğitimi gerçekleştirebilmek için projenin pilot uygulaması uygun olan bir MEB Hizmet içi eğitim merkezinde gerçekleştirilecektir.

Projenin Bütçesi

Projenin bütçesi T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından karşılanacaktır.

Projenin Özeti

Projenin Süresi	24 Ay
Projenin Hedefi	İnancın 3 kritik boyutunu oluşturan akıl, kalp ve eylemi bütünleştirme becerisini geliştirerek öğretmenin, etkin, yorumlayıcı ve dönüştürücü bir eylemlilik için afet anlarındaki karşılaşmalarını inandığı değerler yardımıyla anlamlandırmasına yardımcı olmayı ve Bilgi-Hayat ilişkisindeki çelişkileri çözümlemeyi hedeflemektedir.
Hedef Kitle	6 Şubat 2023'te depremde etkilenen Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi öğretmenleri ile AİHL meslek dersi öğretmenleri

Beklenen Sonuçlar	1. Proje eğitimleri eğitimi 2. Eğitim programı 3. Eğitim ders içerikleri 4. Eğitim materyalleri 5. Pilot uygulama olarak Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ile AİHL meslek dersi öğretmenlerine verilen eğitim 6. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi öğretmenleri ile AİHL meslek dersi öğretmenlerine eğitimlerin verilmesi ve öğretmenlerin çalıştıkları bölgelerde Dayanıklı Sınıflar Projesi ile hedeflenen Mesleki Gelişim Toplulukları (MGT) ile ilgili çalışmalarını gerçekleştirmesi. 7. Eğitim programının izleme ve değerlendirme çalışmalarının yapılması ve sonuç raporunun hazırlanması. 8. Proje sonuç raporunun hazırlanması.
Faaliyetler	Faaliyet 1: Din Öğretimi Genel Müdürlüğü bünyesinde proje koordinasyon, eğitim ve uygulama ekibinin oluşturulması Faaliyet 2: Proje uygulama ekibi ve öğretmenlerine eğitimler verilmesi Faaliyet 3: Projede kullanılacak olan “Mesleki Gelişim Toplulukları (MGT)” hizmet içi modeline uygun olarak eğitim programının hazırlık çalışmalarının yapılması Faaliyet 4: Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ile AİHL meslek dersleri öğretmenlerine pilot uygulama kapsamında, eğitim programı çerçevesinde eğitimlerin verilmesi Faaliyet 5: Eğitim programının değerlendirmesinin yapılması Faaliyet 6: Depremden etkilenen Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi Öğretmenleri ile AİHL meslek dersi öğretmenlerine eğitimlerin verilmesi ve aldıkları eğitim doğrultusunda öğretmenlerin çalıştıkları bölgelerde Dayanıklı Sınıflar Projesi ile ilgili olarak MGT çalışmalarını gerçekleştirmesi. Faaliyet 7: Proje görünürlük çalışmaları kapsamında web sayfasının ve sosyal medya hesaplarının hazırlanması

	Faaliyet 8: Proje sonuç raporunun oluşturulması
Performans Göstergeleri	1. Proje kapsamında eğitim alan eğitimci sayısı 2. Proje kapsamında eğitim alan öğretmen sayısı 3. Proje kapsamında hazırlanan eğitim programı 4. Proje kapsamında hazırlanan eğitim içerikleri ve materyalleri 5. Proje katılımcılarına ölçme değerlendirme araçlarının uygulanması 6. Proje kapsamında oluşturulan rapor sayısı

Projenin Gerekçesi ve Amacı

Dayanıklı sınıf eğitimi, bireyi ani veya olağanüstü durumlar karşısında nasıl davranması gerektiği konusunda geliştirmeye ve hazırlamaya dayanmaktadır. Din ve değerler alanındaki dersleri temel alır, inancımızın dönüştürücü etkisini yöntem olarak benimser, bireylerin hayatlarındaki duruşunu sağlam ve güncel bilgilerle destekler, bazı kök değerler ışığında onları hazır hale getirmeyi amaçlar. Böylelikle her türlü karşılaşmaya hazır hale getirmeye çalışır.

Amacı: Dayanıklı Sınıflar Hareketi'nin **öncelikli amacı** genç insanları, içinde kaygı, korku, endişe barındıran felaket anlarındaki her türlü karşılaşmalara hazırlarken, öğretmenlere de böyle bir desteği sunmadan önce kendi iyileşme yolculuklarında destek olmaktır. Çünkü öğretmen iyileşmeden öğrencinin değişme ve iyileşme yolculuğunda ona yeterince destek olamayacağı düşünülmektedir.

Gerekçesi: Dayanıklı Sınıflar Hareketi Projesi İNANÇ, HAYAT ve BEN arasındaki ilişkiyi inceleyerek, dayanıklı olmak, şifa bulmak ve yeniden umutla yola devam etmek üzere eğitimcilerin ve öğrencilerin iyi oluşlarına yardımcı olma gerekçesi ile ortaya çıkmıştır.

Projenin Hedefi

İnancın 3 kritik boyutunu oluşturan akıl, kalp ve eylemi bütünleştirme becerisini geliştirerek öğretmenin, etkin, yorumlayıcı ve dönüştürücü bir eylemlilik için afet

anlarındaki karşılaşmalarını inandığı değerler yardımıyla anlamlandırmasına yardımcı olmayı ve Bilgi-Hayat ilişkisindeki çelişkileri çözümlemeyi hedeflemektedir.

Dayanıklı Sınıflar Hareketi'nin Özellikleri:

A. Dayanıklı Sınıflar Bir Karşılaşma Ahlakı Eğitimidir: Karşılaşma ahlakı konusunda eğitim almış, bilinci yüksek bir öğretmen öğrencilerin kendi benlikleri, diğer insanlar, tabiat ve tüm varlıkla karşılaşmalarında Allah'a imanlarının sonucu olan ahlaki duruşu öğretir. İnsanın evrendeki yeri, değeri, hayatın amacı gibi varoluşsal sorulara cevap vermenin yanında öğrencisinin evrenin sesine kulak vermesine, evreni tanımasına ve işleyişini anlamasına yardımcı olur.

B. Dayanıklı Sınıflar Bir Kavramsal Netlik Modeli Hareketidir: Bu anlayıştan yola çıkan Dayanıklı Sınıflar Eğitiminin kazanımları şöyledir:

- Öğretmenlerimize güçlü birikimlerini karşılaşma ahlakı bağlamı içinde sunar.
- Öğretmenlerimizin bilgisini bilgeliğe dönüştürmek için yardımcı olur.
- Zor zamanlarla başa çıkma, daha sonra hayata devam edebilme ve yaşadıklarından öğrenme becerilerini geliştirmeye yardım eder.
- Hayat karşısında ahlaki bir duruşa sahip olmada, sorun çözmede, sorumluluk almada, kararlara ışık tutmada inancın önemini ve bilimin değerini gösterir.
- Allah'ın takdiri ve kulun tedbiri önermesini çözümler.
- Hem özgürlüğünün, özgünlüğünün ve sorumluluğunun ayırında olan hem de Tanrı'nın lütfunun, bereketinin, feyz ve ihsanının talebinde olan öğrenci yetiştirir.
- İncanın hayata ve insana dair bir anlam ve anlamlandırma haritası sunma işlevini ortaya çıkarır.

C. Dayanıklı sınıflar eğitimi inancıyla tutarlı, hayatta karşılaşılan durumlara uygun sorumlu tavır ve tutum eğitimidir: Sıradan olmayan her durum karşısında bireyin

inancı ile uyumlu, hayatın doğal akışına uygun davranabilen, aynı zamanda güncel bilgi sahibi, sorumluluk alabilen, gerektiğinde inisiyatif kullanabilen bir tavırdan olabilmemesi ve bu tutum ve davranışlarını, yaşamın genel akışına yayabilecek hazırlıkta bulunmasını hedefleyen din eğitimi temelli bir eğitimidir.

D. Dayanıklı Sınıflar Eğitimi Değerlerimize Ses Verme Eğitimidir: İnancımızın bizden istediği değerlere ancak kişiliğimizde yaşam alanı açtığımızda ve onları nesneleştirmekten kurtardığımızda ses verebiliriz.

Dayanıklı Sınıfların Üzerine İnşa Edildiği Temeller: Hardal tanesi metaforu

Dayanıklı Sınıfların Temelinde Yer Alan **5 Kök Değer**

- **İşini İyi Yapmak (Salih Amel),**
- **Değerbilirlik (Şükür),**
- **Güven,**
- **Umut,**
- **Diğerkâmlık**

- **Yöntemi:** 5 basamaklı Kavramsal Netlik Modelidir.

KAVRAMSAL NETLİK MODELİ	
1. BASAMAK	Mevcut Durumu Değerlendirme: Gönül Gözüyle Görme
2. BASAMAK	Bağlamsal Düşünme Becerisi: İlahi Mesajın Dönüştürücü Etkisine Açılmak
3. BASAMAK	Kendini Bilmenin Önemi: Benim İçin Ne İfade Ediyor?
4. BASAMAK	Ortak İyiye Katılım: Eyleyen İnsanlar Olmayı Öğrenme
5. BASAMAK	Değer Temelli Anlama: Şükürle Bezenmiş Şifa Bulmuş Karşılaşmalar

Proje Uygulama Basamakları

Faaliyet 1: Din Öğretimi Genel Müdürlüğü bünyesinde proje koordinasyon ile eğitmen ve uygulama ekibinin oluşturulması

1.1. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü bünyesinde proje koordinasyon ekibi oluşturulacaktır.

Ekip, proje faaliyetlerinin etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesinin koordinasyonu, uygulanması, izleme ve değerlendirme çalışmalarından sorumlu olacaktır.

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

Koordinatör:

- Dr. Ahmet İşleyen/Genel Müdür
- Uğur Tecir/Daire Başkanı

Milli Eğitim Akademisi Başkanlığı

Koordinatör:

- Cevdet Vural/Akademi Başkanı
- Kenan Uçma/Daire Başkanı

Proje Yürütücüleri:

- Prof. Dr. Mualla Selçuk
- Dr. Pınar Usta Doğan
- Dr. Yasemin İpek

Proje Araştırmacıları:

- Dr. Hümeysra Güteryüz Erken
- Dr. Sümeyye Aslan
- Dr. Kani Ayvaz
- Dr. Ayşe Çalal
- Dr. Elif Çakır
- Habibe Erva Uçak
- H. Vildan Ceylan

1.2. Proje eğitimlerinin verilmesi ve eğitim içeriklerinin oluşturulması için eğitmen ve uygulama ekibi oluşturulacaktır.

Ekip, eğitim programı ve eğitim içeriklerinin oluşturulması, eğitimlerin verilmesi ve eğitim programının iyileştirilmesinden sorumlu olacaktır.

Eğitmen ve Uygulama Ekibi

- Prof. Dr. Mualla Selçuk
- Dr. Pınar Usta Doğan
- Dr. Yasemin İpek
- Dr. Hümeysra Güteryüz Erken
- Dr. Sümeyye Aslan
- Dr. Ayşe Çalal
- Dr. Elif Çakır
- Habibe Erva Uçak
- H. Vildan Ceylan

1.3. Proje sürecinin etkili olarak yürütülmesi için düzenli olarak çalışma toplantıları yapılacaktır.

Toplantılar ayda en az bir kez yapılacak şekilde planlanacaktır. Toplantı gündemi ve tarihi en az bir hafta öncesinde ekiplere bildirilecektir.

Faaliyet 2: Proje eğitmen ve uygulama ekibine eğitimler verilmesi

2.1. Eğitim takvim ve programı oluşturulacaktır.

2.2. Eğitmen ve uygulama ekibine eğitici eğitimleri verilecektir.

Eğitmen ve uygulama ekibine proje yürütücüsü olan Prof. Dr. Mualla Selçuk tarafından “Kavramsal Netlik: Bir Dinden Öğrenme Modeli” çerçevesinde eğitimler verilecektir.

2.3. Eğitimler ile ilgili çalıştay/toplantı yapılacaktır.

Modelin farklı ülkelerdeki uygulama örneklerine yönelik ulusal ve uluslararası uzmanlarla toplantı/çalıştay/seminer vb. çalışmalar yapılacaktır. Bu çalışmalar yüz yüze ve/veya online olarak gerçekleştirilecektir.

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Genel Müdürlükler ve Üniversiteler ile iş birliği çalışmaları yürütülecektir.

Faaliyet 3: Eğitim programının uygulamasına yönelik pilot çalışma yapılması

3.1. Eğitim takvim ve programı oluşturulacaktır.

Eğitim takvim ve programları oluşturulurken okullardaki eğitim planlamaları dikkate alınacaktır.

3.2. Pilot eğitim programı kapsamında eğitim verilecek Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ile AİHL meslek dersi öğretmenleri belirlenecektir.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ile AİHL meslek dersi öğretmenleri arasından gönüllülük esası ve belirlenen kriterlere uygun olarak seçim yapılacaktır.

3.3. Eğitime yönelik ders içerikleri hazırlanacaktır.

Ders içerikleri, proje eğitmenleri tarafından hazırlanacaktır. Ders içeriklerinin hazırlanmasında proje yürütücü ekibi, eğitmenler ve uygulama ekibi ile gerekli görüldüğü durumlarda alanında uzman ve kavramsal netlik modeline hâkim öğretim görevlileri iş birliği içerisinde olacaktır.

Faaliyet 4: Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ile AİHL meslek dersi öğretmenlerine eğitim programı çerçevesinde eğitimlerin verilmesi

4.1. Eğitimler, yüz yüze ve/veya uzaktan eğitim olarak gerçekleştirilecektir.

Bu kapsamda proje süresince 3 ana eğitim uygulanacaktır. Eğitimler, belirlenen takvim ve program çerçevesinde verilecektir. Eğitimde görev alacaklar, derslerin etkili ve verimli olması için gerekli görülen durumlarda ders materyallerini önceden paylaşabilecektir.

4.2. Eğitimler teorik ve uygulamalı olmak üzere iki kategoride gerçekleştirilecektir.

Eğitimler teorik ve pratik olarak ayrı olarak yapılabilir. Eğitimde süreç değerlendirme yapılacak olup öğretmenlere katılım belgesi ve/veya sertifika verilecektir.

Verilecek eğitimlerde devam zorunluluğu aranacaktır.

Faaliyet 5: Proje görünürlük çalışmaları kapsamında web sayfasının hazırlanması

5.1. Genel Müdürlük projeler resmi internet sayfasında projenin tanıtımına yönelik web sayfası hazırlanacaktır.

Projenin tanıtımının, faaliyetlerinin ve çıktılarının yer aldığı web sayfası hazırlanacaktır.

Faaliyet 6: Eğitim programının izleme ve değerlendirmesinin yapılması

6.1. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ile AİHL meslek dersleri öğretmenlerine verilen eğitimlerin izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılacaktır.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ile AİHL meslek dersleri öğretmenlerinin çevresel durumları dikkate alarak belirsizliklere ve zorluklara karşı dayanıklı bireyler olmaları için bireysel ve mesleki yeterliklerinin geliştirilmesi için hazırlanan eğitim programının verimlilik ve etkililiği ile ilgili gözlemler ve formlar aracılığıyla öğretmenlerden alınan görüşler değerlendirilip analiz edilecektir.

6.2. Öğretmenlerin bireysel ve mesleki yeterliklerinin gelişimi tespit edilecektir.

Eğitime katılan öğretmenlerin bireysel ve mesleki yeterliklerinin değişim düzeyinin belirlenmesi için süreç değerlendirme formları (gözlem, portfolio, öz değerlendirme, anket vb.) kullanılacaktır.

6.3. Öğretmenlerin eğitim programına yönelik tespit ve önerileri belirlenecektir.

Eğitim programına yönelik tespit ve öneriler, geliştirilmeye açık alanlar anket, görüşme vb. veri toplama araçları ile belirlenecektir.

6.4. Eğitim programının iyileştirilmesi çalışmaları yapılacaktır.

Eğitim süreci, öğretmenlerin geri bildirimi, eğitim verenlerin görüşleri ve çıktılar doğrultusunda eğitim programının iyileştirilmesi yoluyla programın sürekliliği sağlanacaktır.

Faaliyet 7: Araştırma projesinin bitmesi ve sonuç raporunun oluşturulması

1.1. Projenin tüm süreçlerini içeren sonuç raporu oluşturulacaktır.

Proje sonuç raporu, proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetleri, elde edilen verileri içerecek şekilde düzenlenecek ve proje çıktılarını gösterecektir.

1.2. Proje izleme ve değerlendirme çalışmaları proje yürütücü ekibi tarafından gerçekleştirilecektir.

Proje izleme ve değerlendirme çalışmaları proje raporu ve sahadan alınan veriler ışığında yapılacaktır. Bu kapsamda yapılacak çalışmalar, projenin yaygınlaştırılması karar sürecine kaynaklık edecektir.

Proje Paydaşları Hak ve Sorumlulukları

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü;

1. Projeyi, işbu proje metnine göre yürütür.
2. Projede belirlenen finansmanın sağlanması için MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel müdürlüğü ile işbirliğini sağlar.
3. Proje faaliyetlerinde, MEB'in ilgili birimleri ve taşra teşkilatıyla gerekli olan koordinasyonu sağlar.
4. Proje kapsamında yapılacak eğitim programı, eğitim içerikleri, proje sonuç raporunu değerlendirir ve onaylar. Bu konuda eğitimci ve uygulama ekibi ile koordineli çalışır.
5. Proje çıktılarının her türlü saklama, kullanma ve yayın hakkına sahiptir. Bu konuda kişisel verilerin korunması ve etik ilkelere bağlılık esastır.
6. Proje kapsamında üretilen makale, bildiri vb. bilimsel çalışma metinlerinde hak sahibi olur. Taraflar projedeki rolleri, hak ve sorumluluklarına atıf yaparak yayın yapma hakkına sahiptir.
7. Proje ile ilgili web sayfasını hazırlar.
8. Mahallinde çözilemeyen problemler için görüş bildirir.

Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü;

1. Projeye ilgili bütçe giderlerini karşılar.
2. Proje eğitiminde kullanılacak eğitim programlarıyla ilgili modülleri hazırlar.
3. Proje faaliyetlerinde, MEB'in ilgili birimleri ve taşra teşkilatıyla gerekli olan koordinasyonu sağlar.

Proje Yürütücü Ekibi:

1. Proje faaliyetlerinin verimli bir şekilde yürütülmesi için iş ve işlemleri yapar.
2. Proje kapsamında yapılacak çalıştay, toplantı, seminer vb. çalışmaları düzenler.
3. Projeye katılacak öğretmenleri eğitimci ve uygulama ekibi ile birlikte belirler.
4. Eğitimciler ve öğretmenlere verilecek eğitim sürecini yönetir.
5. Eğitimlere katılacak öğretim görevlilerini belirler ve Genel Müdürlük onayına sunar.
6. Projenin izleme ve değerlendirme çalışmalarını eğitimci ve uygulama ekibi ile yürütür.

7. Proje kapsamında üretilecek olan makale, bildiri vb. bilimsel çalışma metinlerinde veri toplama, analiz, değerlendirme vb. çalışmalarını MEB Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ile koordineli bir şekilde yürütür.
8. Proje sonuç raporunu hazırlar ve Genel Müdürlüğe sunar.

Eğitmen ve Uygulama Ekibi;

1. Eğitim programı hazırlama, bu programın izleme ve değerlendirme sonuçlarına göre iyileştirilme süreçlerini yürütür. Eğitim programının nihai halini proje yürütücü ekibine sunar.
2. Proje kapsamında gerçekleştirilecek eğitim faaliyetleri içeriklerini proje yürütücü ekibi ile birlikte hazırlama işlemlerini yürütür.
3. Proje kapsamında üretilecek olan rapor, makale, bildiri vb. bilimsel çalışma metinlerini hazırlamak ve değerlendirmek üzere proje yürütücü ekibi ile iş birliği yapar.

Projenin Çalışma Takvimi

	Faaliyetler	Tarih
1	Proje yürütücü ekibinin kurulması Eğitmen ve uygulama ekibinin kurulması	14 Kasım 2023
2	Ekip toplantılarının yapılması	14 Kasım 2023 01 Eylül 2025
3	Proje web sayfasının hazırlanması	20 Kasım 2023 29 Aralık 2023
4	Proje eğitmen uygulama ekibine eğitimler verilmesi	27-30 Kasım 2023
5	Proje kapsamında yapılan toplantı/çalıştay/seminer vb. çalışmalar	14 Kasım 2023 01 Eylül 2025
6	Eğitim Programının Uygulamasına Yönelik Hazırlık Çalışmaları	14 Kasım 2023 30 Kasım 2023
7	Eğitim programının Pilot Uygulanması	04 Aralık 2023 08 Aralık 2023
8	Eğitim Programının izleme ve değerlendirmesinin yapılması Eğitim Programının iyileştirilmesi	10 Aralık 2023 31 Aralık 2023
9	Mesleki Gelişim Topluluklarının Eğitim Süreçleri	01 Ocak 2024 01 Haziran 2025
10	Proje sonuç raporunun hazırlanması	01 Haziran 2025 01 Eylül 2025

Projenin Bütçe Tablosu

Faaliyet Giderleri		
Pilot Çalışma (48 Kişi)		
Faaliyet Giderleri	Birim	Miktar
Ulaşım	Kişi	48
Şehir İçi Ulaşım	Kişi	48
Konaklama (Tam Pansiyon)	Kişi	48
Coffee Break (5 Gün)	Kişi	48
1. Eğitim (4-8 Aralık 2023)		
Faaliyet Giderleri	Birim	Miktar
Ulaşım	Kişi	48
Şehir İçi Ulaşım	Kişi	48
Konaklama (Tam Pansiyon)	Kişi	48
Coffee Break (5 Gün)	Kişi	48
2. Eğitim (4-8 Mart 2024)		
Faaliyet Giderleri	Birim	Miktar
Ulaşım	Kişi	48
Şehir İçi Ulaşım	Kişi	48
Konaklama (Tam Pansiyon)	Kişi	48
Coffee Break (5 Gün)	Kişi	48
3. Eğitim (7-11 Ekim 2024)		
Faaliyet Giderleri	Birim	Miktar
Ulaşım	Kişi	48
Şehir İçi Ulaşım	Kişi	48
Konaklama (Tam Pansiyon)	Kişi	48
Coffee Break (5 Gün)	Kişi	48

